

SIAP IR TAIP

Rašo V.

Prancūzijos parlamentas pradėjo svarstyti taip vadinamą EDC (European Defense Community) sutartį, kuri įkurtų bendrą Europos šešių valstybių armiją gintis prieš Maskvos imperializmą. Prancūzija mintimis skilusi pusiau apie šią sutartį, nes nenori priimti bendrais ginkluotų vokiečių.

“Sovietų Rusija tai koncentracijos stovykla, o aš noriu žmoniškai gyventi, “tarė sovietų šnipas Rostvorovas, atbėgęs pas amerikonus Japonijoje. Jis paliko žmoną, ir 9 metų dukrelę diktatūros naguose.

Laikas nuo laiko Bostono “Christian Science Monitor” duoda pavyzdžių Voice of America programų komunistų okupuotiems kraštams. Gaila, kad mūsų “lietuviškas balsas” to gero pavyzdžio nepaseka ir mūsų visuomenei nepranešinėja, ką jis Lietuvai oro bangomis siunčia.

Dešimts metų atgal Maskvos “Pravda” anglų darbiečių vadą vadino “wallstryčio šuneliu”, o šiomis dienomis vaišino vodka, žuvies ikra ir pagyrimais. Politika!

Statistikos biūras Washingtone apskaičiavo, kad šimet rinkimuose galės balsuoti šimtas milijonų piliečių. Būtų gerai, kad visi ir balsuotų.

Iš sovietinio lenkų laivo Anglijon pabėgęs lenkas Klimavičius pasakoja, lenkai nekenčia rusų ir nešiojasi viltį jais atsikratyti. Rusai melžia lenkus visais būdais. Visi šiltesnėse vietose komisarai — rusai. Lgalaas dan bininkas gauna per mėnesį 800 zlotų, kuriuos Maskva lygina su dviem šimtais Amerikos dolerių. Bet arbatos svaras kainuoja \$37, kavos \$50, dešros svaras \$7.50. Lenkiškų divizių esama 35. Kareiviams mokama po 6 zlotai mėnesiui.

Maskva paskelbė, kad Varšuvoje, miesto centre, bus pastatyta Stalino paminklas. Vilniuje panašiai tupėjo carienės Katarinos paminklas, kurį syki lietuviai 1905 m. ištepė vilko taukais ir sutraukė visus miesto šunis staugti.

Filipinų salų sostinėje prasideda keleto valstybių konferencija sudaryti bendrą apsigynimo frontą Azijoje prieš komunistinį imperializmą. Dalyvauja Amerika ir Anglija.

Raudoni kinai ruošiasi įvykdyti perversmą žemės ūkyje, prikuriant kolchozų ir sunaikinant visus privatinius ūkius. Spėjama, ši reforma nepraeis be teroro ir priespaudos.

Kristaus gimtame miestelyje, Nazarety, rinkimus miesto valdybon laimėjo komunistai. Supykę kiti piliečiai puolė jų partijos raštinę, kurios štabas pabėgo pasislėpti sinagogoje.

(Paskelbimas)

Kas užsidaro

tamsiam kambaryje — nemato šviesos.

“Amerikos Lietuvis” kas savaitę meta šviesos į visus tamsius kampus.

B?kite apsišvietę! Pasiųskite laiku savo ir draugo prenumeratą —

Amerikos Lietuvis 14 Vernon Street Worcester, Mass. (metams \$3.00)

Nr. 33

WORCESTER, MASS., Rugsėjo (Sept.) 3, 1954

Vol. XXXXVI

J. STEPONAITIS

RUGSĖJO ASTUNTOJI

(VYTAUTAS DIDYSIS)

TAUTOS ŠVENTE. Po sunkių kovų su rusais-bolševikais, vokiečiais-bermontininkais, lenkais-želigovskinkais, po I-mo Didžiojo Karo Lietuva, nors kruvina nualinta, be pinigų vistik stojos nepriklausoma. Nors laisvai gyventi įveikė viską. Ne tik šiltesnėse vietose komisarai — rusai. Lgalaas dan bininkas gauna per mėnesį 800 zlotų, kuriuos Maskva lygina su dviem šimtais Amerikos dolerių. Bet arbatos svaras kainuoja \$37, kavos \$50, dešros svaras \$7.50. Lenkiškų divizių esama 35. Kareiviams mokama po 6 zlotai mėnesiui.

Jau nuo seniau, nors rusai visai trukdė, smarkiai šventą Lietuvos Karaliaičio šv. Kazimiero šventę. Atgavus nepriklausomybę buvo pradėta šventi Vasario 16 — Nepriklausomybės Atgavimo šventę, bet šių švenčių tikslai specifiski. Gi čia daug buvo norinčių įvesti šventę, kaip Amerika, kad švenčia liepos 4-tą dieną, šventę, kuri būtų džiūgesio diena nuveiktais didžiais darbais, kuri būtų Tautos šventė.

Tokia šventė — Tautos šventė buvo paskelbta gražiausio gegužės mėnesio 15 dieną. Kaip naujenybė iš pradžių buvo visai menkai švenčiama. Buvo tokių, kur tos šventės net nežinojo.

Po 1926 m. Gruodžio 17 dienos perversmo, buvo pakeista netik Konstitucija, bet ir Lietuvos Seimų įvesta Tautos šventės data. Ta šventė iš gegužės 15 dienos, perkelta į rugpjūčio mėn. 15 dieną. Betgi ir ši diena, ant greitųjų pakeista, nors šiaip Lietuvoj, kaip žolinė, smarkiai švenčiama, pasirodė nepraktiška: miestai, miesteliai be besimokančio, tuo metu dar atostogaujančio, jaunimo atrodė it išmirę, nebuvo galima suorganizuoti švenčių, eisenų, o ir daugumas vadovų tuo metu buvo atostogose. Kai šventės ir prie didžiųjų pastangų būdavo skystos, imta ieškoti, nedidinant ir taip jau Lietuvoj didoko švenčių skaičiaus, patogesnės Tautos šventės dienos ir tokia surasta: RUGSĖJO 8-ji. Kodėl parinkta šioji diena?

1. Jau didi dauguma mokyklų būdavo pradėję mokslo metus ir saulė nudegęs jaunimas jau krikštadavdavo miestuos.

2. 1430 m. rugsėjo mėn. 8 d. Vytautas Didysis buvo surengęs savo vainikavimo Lietuvos Ka-

ralium iškilmes, kurios tą dieną neįvyko tik dėlto, kad lenkai pagrobė Vokietijos Imperatoriaus Zigmanto siunčiamą vainiką. Šventę įvedusiems tuo laiku vadistinių pažūrų žmonėms tą dieną labai pritiko, o ir šiaip daugelis demokratinių pažūrų tokiai dienai nebuvo priešingi. Nors buvo balsų, kad toji diena verčiau pritikytų gedulo, kaip kad spalio 9 d. nei kad džiaugsmo diena. O pagaliau, kai ši šventė išvis dar nebuvo įėjus į paprotį taip didžiujai žmonių buvo vistiek.

3. Apie rugsėjo 8 d. lyg ir baigdavos didžiojo derliaus nuėmimo metas, prasidėdavo rudens sėjos ir ne taip skubių rudens darbų metas. Žmones noriai švėsdavo, nors Bažnyčios ir neprivalomą Marijos Gimimo šventę. Dar daugiau. Tai būdavo Lietuvoj tikėjimo pakilimo dienos. Nekalbant jau apie žemaitiją, tomis dienomis iš Kauno, Suvalkijos ir Aukštaitijos didžiausios kompanijos žmonių vykdavo į šiluvą, žemaičių Kalvariją, ir kitas Marijos šventoves, kurių Lietuvoj netrūko. Neminint jau kitų vietų, vien šiluvoj išpažinčių klausydavo iki 100 kunigų ir būdavo išdalinama iki kelios dešimtys tūkstančių Komunijų. Taigi, nekalbant jau, apie tas Marijos šventoves, kur stačiai vyko Marijos Kongresai, visa Lietuva — Marijos žemė su gėlėmis rankose sveikino visokiais gražiausiais žodžiais savo Dangiškią Motinėle. Juk, “Marijos vardas — maloni saldybė.” ...ebe minties ir Vytautas Didysis gimstančiai Lietuvai parinko Marijos Užgimimo dieną. Nors reik pasakyti, kad pats Vytautas Did. buvo didis Marijos gerbėjas. Ją labai pasitikėjo, Jos paveikslą nuolat prie širdies nešiojo, Jos garbei Lietuvoj net kelias bažnyčias pastatė.

Taip tad bedžiūgaujantiems Marijos vaikams Marijos Užgimimo užteko tik prigergti Tautos šventę ir ji beveik be “kovų” buvo priimta ir įsišaknijo. Tik-tai tai būdavo žiedų, maldos ir džiūgesio diena. Šiandien, tačiau, nėr ko džiūgaut, kai pavergtos Tėvynės sunki dalia, kai į Sibirą vilkstines mirčiai pasmerktųjų nesibaigia.

Tautai laisvė atimta. 3 vyrai prieš 200 vyrų nieką bėpadarėsi, ypač kai net draugai nusisuka. “Silpni nusiminę tikta Marijoj tematom paskutinę viltį. — Ji visa pas Dievą gali.” Juo labiau, kad šie metai yra Marijos Metai. Juo labiau, kad šiais metais į Lietuvą pradėjo kelionę per Pasaulio Lietuvius Keliaujanti Marijos Statula, kad Josios garbei suruošta ir ruošiamas net keletas Marijos Kongresų. Tačiau garbinti Mariją ir nesekti Jos nuostabių gyvenimo pavyzdžių, tai garbinti Mariją tuščiais žodžiais. Kai lietuviai vėl taps ne žodžiais, o gyvenimu Marijos sūnus, Marija ras būdų, kad Josios Užgimimas vėl taptų džiūgesio diena.

MILIJONAI NAUJOS ANGLIJOS GYVENTOJŲ NUKENTĖJO NUO VĖSULO

BOSTON, Mass. — Yra galimybės, kad mirusiųjų nuo vėsulo skaičius pakils iki 66, su Pakraščio Sargybos pranešimu, kad New Bedford žvejų laivas su 11 vyrų įgulos žuvo ir nesurastas. “Red Start” žvejų laivas antradienį buvo matytas iš oro, kada kovojo su 65 pėdų aukštumo vilnimis. Pakraščio Sargybos lėktuvas matęs sudužusį laivą toje vietoje.

Karibijos jūroj kilęs viesulas praužė per Atlantikos jūros pakraščio, Long Island, Connecticut, Rhode Island, Massachusetts ir New Hampshire, vienoj pusėje, kito ruožto pusė siekė Mineola, L. I., Stamford, Danbury, Waterbury, New Britain, Hartford, Connecticut valstijoje; nuo Springfield per Worcester, Fitchburg, Massachusetts valstijoje; Nashua, Manchester, New Hampshire valstijoje, taipgi Maine valstijoje.

Long Island turėjo nuostolių už mirš \$2,000,000 nuo smarkiųjų vėjų ir aukštų vilnių. Šioji 150 mylių sala buvo perkirsta pušimis, daug vietų buvo užtvindę, medžiai krito, pastatai subirėjo. Elektros ir telefono vielos sustiebias parvirto. Žmonės pasiliko be namų, šviesos, be maisto, be kuro per kelias dienas, kol pagelba jų nepasiekė. New Yor-

ko miestas taipgi nukentėjo.

Rhode Island valstijoje, ypač Providence miestas daug nukentėjo. Pačiame miesto centre, vanduo pakilo keturias ar net penkias pėdas, laivai pakrašty sugadinti nuo smarkiųjų vėjų. Westerly, Narragansett, Newport kurortų vasarnamių dauguma apsemti ir apdraskyti. Daug žmonių, apie 13 ar 14 žuvė laike viesulo. Gaetano Gallo, iš Providence, kurio tėvai ponai Francesco Gallo prigėrė laike viesulo prašė policijos ir žmonių pagelbėti jam surast \$30,000 jo tėvų sutaupyta turtą, kurį laike Oakland Beach vasarnamy. Gubernatorius Dennis J. Roberts peržiūrėjo pakrašty ir tarėsi su vyriausybe apie greitos atstatymo programos įvykdymą.

Massachusetts valstijoje taipgi įvyko daug nelaimių laike viesulo. Ypač paliko neišgydomas žaizdas Cape Cod, Onset, Falmouth, West Falmouth, Wareham, Old Silver Beach, Pocasset, Menemsha, Martha's Vineyard, Edgartown harbor. Elektra ir telefonas neveikia daugely Cape Cod vietuose. Iš oro daug kartų matytis didis laivų keno nors kieme, ar ant smėlių, arba girioj, netoli nuo jūrų.

Worcesteris abelnai buvo lai-

mingas šį kartą. Nors daug dirbtuvių negalėjo veikt, kada vanduo apsėmė sklepus, vėjai neperdaug čia nelaimių pridarė sulyginus su kitais miestais. Harry R. Davis, 53 metų, žuvo, kada vėjas užėjo, jam esant aukštai Medical Arts name, Pleasant gatvėje. Padaryta nuostolių už milijonus dolerių. Ūkininkam derliaus žuvo už \$1,500, 000 vertės, obuolių ir daržovių. Daug šeimų buvo be elektros ir telefono. Ypač Leicesterio priemiestis daug nukentėjo. Jonas Višniauskas grįždamas iš Westboro, kaip tik išsigelbėjo nuo mirties, kada gyva elektros viela nukrito ant Bostono 9 kelio. Lincoln aikštės trafiko projektas buvo apsemtas 4 pėdų vandens ir dėl to užbaigimas pasiūlytas dvi savaites. Daug medžių krito, daug namų sugadintų siame mieste.

Atmetė Didžiųjų Keturių Konferenciją

LONDON. — Amerikos, Britų ir Prancūzų atstovai sutiko atmeti Rusijos pasiūlymą keturių jėgų konferencijai dėl Europos apginimo. Nepriėmimo pranešimas bus pasiųstas Maskvai ateinančią savaitę. Vakarinės valstybės atmetimą užgers ir bus perduotas Vakarinės Vokietijos kancleriui Konrad Adenauer ir šiaurės Atlantiko Sutarties nariams.

Darbiečiai Apžiuri Komunistų Kinijos Plieno Fabrikus

ANSHAN, Kinija. — Anglų darbo partijos delegacija iš 8 žinomų vadų buvo nugalbenta į pačius didžiuosius kinų plieno fabrikus.

Šis plieno pramonės centras yra 60 mylių nuo Mukdeno. Darbiečiai atvežė ištaisingu vieno vagono traukiniu, su užrašu: “Ginkim pasaulinę taiką.”

Šis pramonės centras buvo pastatytas japonų okupaciniais metais, Komunistai dabar įmones kiek nublizgino ir įrodinėja kad tai “socialistinės kūrybos” rezultatas, pasiektas draugiškosios Sovietų Sąjungs pagelba.

Darbo Dienos Savaitgalis

Jau penktadienio po pietų pradėjo žmonės išvažinėti, kad praleist Darbo Dienos šventes paskutinį kartą kurortuose. Prasideda ekstra darbo tiems, kurie kontroliuoja susisiekimą. Paprastai penktadienio po piet didžiausias judėjimas, paskui mažiau šeštadienį ir sekmadienį, o daugiausia pirmadienį. Laike Darbo dienos švenčių šeimom patogiasias laikas sugrįžti iš vasarnamių. Gelžkeliai, orlaivai ir autobusai prisigrūdė pasazieriais. Nežiūrint viesulo, daug vasarinių vietų pasiruošiusios priimt svečius ne tikta Cape Cod, Mass. bet ir kitose valstijose viešbučiai. Visi svarbiausieji keliai atidaryti ir automobiliam neuždrausta važiuoti. Oro Biuras pranašauja saulėtas dienas šioms šventėms.

Vokietija Reikalauja Nepriklausomybės

BUELERHOHE, Vokietija. — Vakarų Vokietijos vyriausybė savo nepaprastame posėdy pareikalavo Jungtines Valstybes ir Angliją suteikti vokiečiams kaip galint greičiau visišką nepriklausomybę. Kabineto narys Franz Strauss, posėdžiui pasibaigus, pareiškė laikraštiniams, kad Prancūzijai atmetus EDC (Europos gynybos bendruomenės) planą, atėjo laikas, kada V. Vokietijai būtų suteiktos lygios teisės su kitomis valstybėmis. Strauss sakė, kad nutarimas pareikalauti visiškos nepriklausomybės buvo priimtas vienbalsiai, taipgi kad vokiečiai reikalauja pirmiausia teisės apsiginkluoti.

AUKOS SPECIALIAM “AMERIKOS LIETUVIO” FONDUI

- J. Kasperas, New York, N. Y. \$5.00
State Repr. Stanislovas Wondalowski ... 5.00
Z. Sprindziunas, Worcester, Mass. 5.00
J. Styles, Miami, Florida 5.00
A. Siugzda, Worcester, Mass. 1.00
Valentukevičius, Worcester, Mass. 1.00
Peter Jurkenas, Worcester, Mass. 2.00
J. Naujokaitis, Worcester, Mass. 2.00
J. Norkevičius, Worcester, Mass. 2.00
A. Dailyda, Worcester, Mass. 2.00
J. Zitanavičius, Worcester, Mass. 2.00
J. Dabrila, Worcester, Mass. 2.00
P. Mikšys, Worcester, Mass. 2.00
K. Katkevičienė, Chicago, Ill. 2.00
V. Tamulaitis, Wilkes-Barre, Pa. 2.00
M. Zvaliauskas, Worcester, Mass. 1.00
Fotografai Černiai, Worcester, Mass. ... 2.00

- P. Bersinskas, Worcester, Mass. 2.00
A. Rinkunas, Detroit, Michigan 2.00
A. Yesiunas, Worcester, Mass. 1.00
F. Boreišas, Detroit, Michigan 2.00
J. M. Shaltanis, Chicago, Ill. 2.00
B. Miller, So. Omaha, Nebr. 2.00
J. Ramanauskas, Flemington, N. J. 2.00
A. Zilinskas, Hoosick Falls, N. Y. 2.00
A. Matjoska, Dorchester, Mass. 1.00
A. Vitkauskas, Worcester, Mass. 2.00
M. Sviklas, Worcester, Mass. 1.00
Mrs. A. Chicavich, White Falls, N. Y. ... 2.00
J. Danila, Worcester, Mass. 2.00
J. Lendraitienė, Worcester, Mass. 2.00
G. C. Sagevich, Ozone Park, N. Y. 1.00
J. Augustinavičius, Worcester, Mass. 1.00
S. Maciejunas, Rochester, N. Y. 2.00
J. J. Russell, Kearney, N. J. 2.00
Reiškiam visiems savo prieteliams nuosirdžiai acių už paramą.
“AMERIKOS LIETUVIS”

BIRUTĖ B. (SALOVIEJUS) CARMACK

Birutės B. (Saloviejus) ir J. V. kapitono Lloyd D. Carmack vestuvės įvyko rugpjūčio 15-tą, Wesley Methodist bažnyčioje. Jaunoji yra Juozo K. Saloviejaus duktė, 110 Houghton gatvės, gi jaunasis paeina iš Waco, Texas. Po kelionės į Meksiką, kapitonas ir ponis Carmack apsigyvens El Paso, Texas.

Birutė Petronėlė Saloviejus Carmack baigusi Becker's Business College su aukščiausiais laipsniais. Nuo pat jaunystės dienų, jai labai gerai sekėsi mokslas. Baigusi kolegiją, ji pradėjo dirbti apdraudros kompanijoje. Išlaikusi Civil Service kvotimus, ji buvo paskirta į Atomic Research Laboratoriją, Washington, D. C., kaip stenografė - sekretorė, kur išdirbo 18 mėnesių. Paskui Birutė buvo paskirta į Vokietiją dirbti prie Armijos Heidelberg, Vokietijoje. Ji turėjo progos aplankyti visus Europos kraštus ir istoriškas vietas, taipgi ir Romą kur aplankė šv. Tėvą. Linkime jaunavedžiams daug laimės ir ilgų metų!

Pakvietimas

Katalikų Moterų Sąjungos, Massachusetts, Maine ir New Hampshire apskrįčio išvažiavimas (piknikas) rengiamas 5-tą d. rugsėjo, Maironio parke, prie Quinsigamond Ežero, Shrewsbury, Mass., su įvairia programa ir dovanomis. Bus skanių užkandžių, lietuviškų kugelių, dešrų su kopūstais ir visokių kitų skanumynų.

5-tos kuopos darbuotojų narių būrys ruošiasi visus maloniai priimti ir pavaišinti. Kviečiame visus vietas lietuvius skaitlingai dalyvauti. Kviečiamos visos apskrįčio kuopos prisidėti atsilankymu, darbu ir aukomis. Kur vienybė, ten galybė!

Rengėjų komisija: viso pikniko pirm. M. Puzarienė, pagelb. M. Watkins, programos M. Law, Ann. S. Palevickas ir M. Leslie, prie užkandžių M. Pikteliene, M. Giraitienė, M. Delionienė, O.M. Sidabrienė; priėmimo kom. I. Thompson, M. Urmonienė, V. Lutkienė, R. Pinkuvienė; išdalininkė J. Sepavičienė; korespondentės O. M. Sidabrienė - lietuvių kalba, Centro pirm. J. Mack - anglų kalba.

Virš minėtam išvažiavimo reikalui buvo suauktas pasitarimas, darbščios 5-tos kps. pirm. M. Watkins rezidencijoje, kur kur tapo viskas galutinai sutvarkyta ir darbai pasidalyta.

Pas ponus Watkins visuomet patirsi malonų prieteliškumą, kurio ir šiuo laiku netruko. Komisijos narės nuoširdžiai dėkoja p. M. Watkins už taip draugišką simpatišką priėmimą. Narės vėlumoj skirstėsi jausdamos didelį pasiryžimą, uoliai darbuotis organizacijos labui.

Rengėjos ir Komisija, O.M.S.

Pardavimui

Virtuvės stalas, metalinė lova su specialiais springsais; kedė, kamodė už \$40. Virtuvės stalas (coral ir chromium) 1 metų senumo už sumažintą kainą. Kreipkitės iki antros valandos po pietų telefonu 5-0014.

A MERIKOS LIETUVIO Metinis Piknikas

Pasisekė

"Amerikos Lietuvis" metinis piknikas turėjo gerą pasisekimą, sekmadienį, rugpjūčio 29-tą, Jurgio Babrausko pavilijone, Manville gatvės, Leicester, Mass. Kad lietuviai atjaucia "Amerikos Lietuvis" lietuvišką laikraštį, ir jį remia pradėję jį skaitlingas dalyvavimas nuo anksti po pietų iki vėlai vakare. Dalyvavo lietuviai iš Worcesterio ir apylinkės miestelių, kaip Fitchburg, Athol, Gardner, Gilbertville, Barre ir kitur. Diena pasitaikė labai graži, saulėta, visiems buvo malonu praleist laiką po mėlynu dangumi.

Žymių svečių kalbėjo laike programos. Perstatytoju buvo Antanas Kriaučialis, kurs angliškai ir lietuviškai tinkamai ir gabiai visus kalbėtojus perstatė. Harold Donohue, atstovas į Kongresą Washington savo kalboje minėjo, kad jis lankėsi pas ištremtus lietuvius Vokietijoje, kad balsavo už Kersteno rezoliuciją ir remia Lietuvos ir visų kitų pavergtų kraštų nepriklausomybės klausimą. Tarp kalbėtojų buvo Jonas Pigaga, kandidatas į Valstybės atstovus; William Fleming, kurs pasidarbavo, kad lietuvių kalba būtų dėstoma Aukštesnėse mokyklose; Stanislovas Wondowski, dabartinis Valstybės atstovas, geras lietuvių bičiulis, kurs daug metų gynė lietuvių reikalus; George Welles, miesto tarybos narys, žymus demokratų partijos vadas ir John P. Sullivan, kandidatas į Legislatūrą. Lietuviai turėjo progos pasikalbėti, pasitarti ir susipažinti su visais politikais vyrais.

Pikniko surengimui darbavosi Alekas Žilinskas, Petras S. Kraumelas, Jonas Runkauskas, Domas Šermukšnis, Julė Lendraitienė, Kazys Lepika, Jadvyga Kavaliauskienė, Ursulė Dapkūnienė, Magdalena Žilinskienė, Antanas Salasevičius, Marijona Zinkienė, Eugenija Šikštėnienė, Ona Baziliauskienė, Delia Alukienė, Jonas Norkaitis, Petronė Kriaučialienė. Jurgis ir ponis Babrauskai, vietos savininkai taipgi pagelbėjo nuoširdžiai.

Reiškiam ypač ačiū Ursulei Dapkūnienėi, Elzbietai Kupstienei ir Vitalijai Pečiulis Hurley už nepaprastą pasidarbavimą ir dovanas.

"Amerikos Lietuvis" reiškia padėką visiems už skaitlingą atsilankymą ir parėmimą. Didelis ačiū visiems darbininkams, kurie ilgus valandas darbavosi, kad parengimas pasisektų savo laikraščio naudai.

"Amerikos Lietuvis"

JONAS E. PIGAGA

KANDIDATAS Į STATE REPRESENTATIVE

IŠ 5-TO WARO

RUGSĖJO (SEPT.) 14-tą, 1954

Visi Amer. Lietuviai Piliėčiai eikime Balsuoti

ir Balsuokime Už Savo Tautietį

JONĄ E. PIGAGĄ

Kitame "A.L." numery daugiau apie Pigagą

filene's

IN WORCESTER

SHORT OF CASH? PAY A LITTLE EVERY MONTH, WITH A FILENE PERMANENT BUDGET ACCOUNT

buy the things you need for yourself, for your home for the children - NOW

HERE'S HOW P.B.A. WORKS

It's a special charge account that will enable you to extend payments over a period of 12 months.

You decide how much you want to pay each month . . . if you can charge up to \$120 . . . or if you can pay \$20, charge up to \$240. (plus a small service charge)

You set the monthly amount and limit to suit your budget. You may charge all or a portion as you wish. You receive a monthly bill and within 15 days you pay the agreed amount. As payments are made you are eligible for that much more credit (or to charge up to your P.B.A. limit.)

FILENE'S CHARGE OFFICE, 4TH FLOOR

Svarbu SLA 57-tos Kuopos Nariams

Ateinant (sekmadienį, rugsėjo Sept.) 12, 1954 m., Babrauskų Pavilijone, Leicester, Mass., įvyksta SLA 57 kuopos paskutinis piknikas. Visi nariai, draugai ir remėjai prašomi skaitlingai dalyvauti ir užbaigt sezoninį pasilinksminimą šiame piknike. A. K.

STEIKAI - VĖŽIAI

ED SMITH'S RESTAURANT

268 MILLBURY STREET - Worcester, Mass.

TEDDY YONKERS and CHARLIE DINTINO

Mūsų Specialybė Banketai ir Įvairūs Parengimai

TELEF. 3-9932

NEPRALEISKITE PROGOS PASILINKSMINTI !

L. S. "RAMOVĖS" PIKNIKE

Kuris įvyksta 1954 m. RUGĖJO 11 d. (šešt.)

Maironio Parke, Shrewsbury

Linksma literatūrinė programa: Humoreskos - Felijetonai - Kupletai

ISPILDO: LOP. JOKUBAUSKAS, J. VIZBARAS, J. SPIRAUSKAS ir "TANGO" orkestras ved. J. JUOZAIČIO.

Po programos šokiai, veikiant gausiam lietuviškam bufetui su cepelinais, balandėliais ir rukytaiš ungūriais.

Visus Worcesterio ir apylinkinių kolonijų lietuvius prašome atsilankyti.

Pikniko pelnas skiriamas Lietuvos Laisvės Kovų Invalidams Šelpti.

L. S. "RAMOVĖS" VALDYBA

Šiluvos Marijos Ir Tautos Šventė Marianapolyje

1954 šv. Marijos Metais rugsėjo 12 dieną, sekmadienį, Tėvai Marijonai rengia stebukl. Šiluvos Marijos ir tautos šventę Marianapolyje. Bus vienintelė vieša ir didelė lietuvių katalikų maldos diena visoje Naujoje Anglijoje.

Šventės programoje:

7 val. šv. Mišios ir išstatymas šv. Sakramento.

11 val. Iškilmingos šv. Mišios ir pamokslas.

1. šv. Mišias celebruoja tėvas Stanislavas Saplys, MIC, Marianapolio TT. Marijonų Vienuolyno Vyresnysis.

2. Pamokslą sako Prelatas C. A. Vasys, Aušros Vartų Parapijos Klebonas, Worcester, Mass.

3. šv. Mišias giedos Worcester šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas pono Ipolito Nauragio, Lietuvos Operos Solisto.

Krikštynos

Jono ir Kunigundos Valiunų dukterė buvo pakrikštyta vardu Ona Rita, rugpjūčio 29-tą, Aušros Vartų bažnyčioje. Kun. J. Steponaitis atliko krikšto apeigas. Ponų Valiunų namuose, 91 Ward gatvės buvo surengta šaunios krikštynos. Jonas Palubackis ir Ona Tareilienė buvo kūmais. Dalyvavo daug svečių, tarp kurių ir kun. J. Steponaitis. Rep.

2 val. pp. Kryžiaus Keliai parke.

4 val. pp. Iškilminga procesija su šv. Sakramentu apie parką. Procesiją veda J. E. Vyskupas Bernardas Flanagan, Vyriausias vietos Ganytojas.

1. Gyvasis rožančius, kurį sudaro Marijos Sodalijos narės ir Lietuvos Vyčių kuopų Pirmininkai.

2. Marijos statulos vainikavimas.

3. Pamokslas. Pamokslą sako Prelatas Jonas Balckūnas, Atsimainymo Parapijos Klebonas, Mas-peth, L. I., N. Y.

4. Marijos litanija. Pasi-aukojimas Nekal. Marijos širdžiai. Marijos Metų Malda Pijaus XII. Malda ir Šiluvos Mariją laisvei iš-melsti.

5. Palaiminimas ir užbai-ga.

7. val. vakare procesija su žvakutėmis į Lūrdą.

Šioje šventėje melsimės už kenčiančią ir persekiojamą Bažnyčią, už Lietuvą ir kitus pavergtus kraštus, už lietuvių šeimas. Todėl prašome ir kviečiame visus lietuvius kuo skaitlingiau joje dalyvauti. Ypatingai prašome atvykti visus lietuvių katalikiškas organizacijas su savo vėliavomis, jei kas jas turi, ir procesijoje dalyvauti organizuotai. Ši šventė tebūna visiškas mūsų pasi-aukojimas ir atsidavimas savo dangiškajai Motinai. su visai Kristuje, Tėvai Marijonai,

Rep.

- City Councillor 4 years.
- State Representative 8 years.
- County Commissioner 2 years
- Lawyer 14 years.

"A Proven and Tested Public Servant"

JOSEPH A. ASPERO for DISTRICT ATTORNEY

ASPERO while in the State Legislature voted for the Bill that authorized the Lithuanian language to be taught in public High Schools and the Bill authorizing Lithuanian War Veterans of Worcester to receive City Funds for rent of quarters.

Tony Dailida

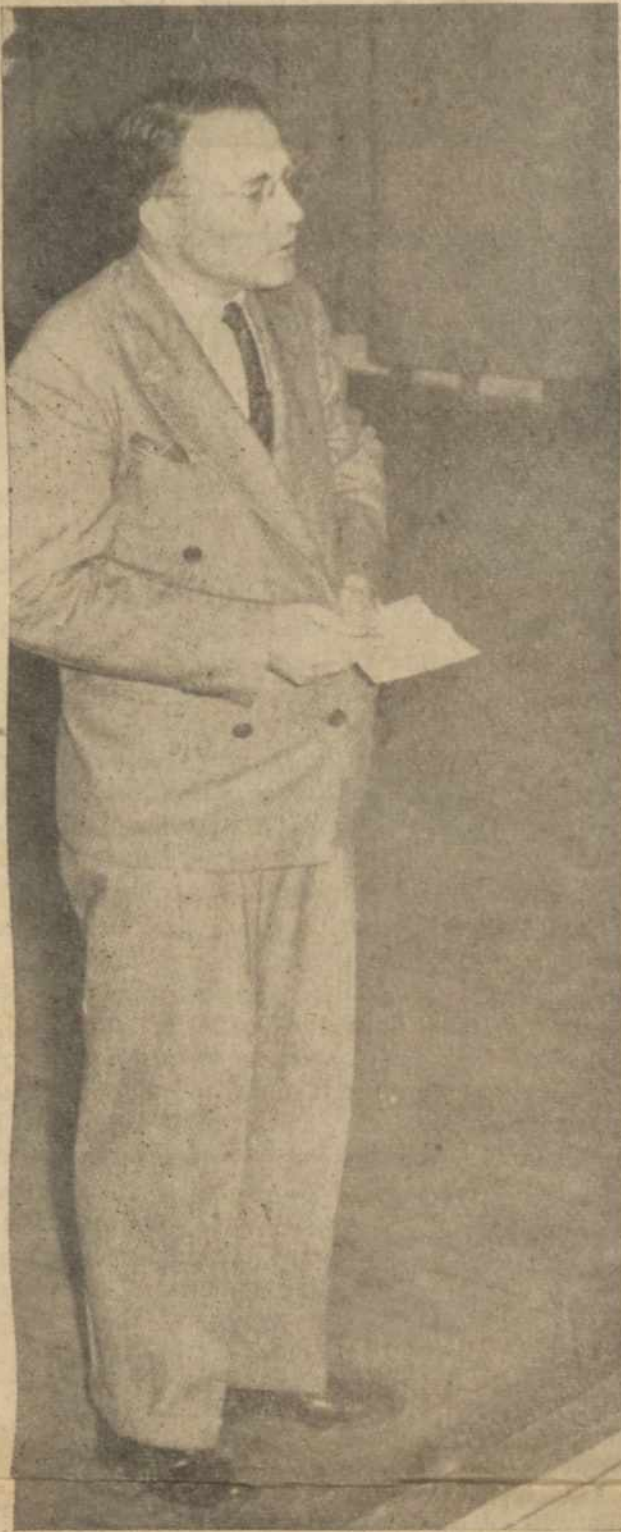
Joe Simons

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

Negestanti Ugnis

VLADAS M. ČEKANAUSKAS (Klausutis)

(V. M. Čekanausko 60 metų sukakčiai)

Mūsų protėviams laikraščius, kai kuriais atvejais, rodosi atstojo tam tikri, prie šventovių gyvenę žmonės, kuriuos istorikai vaidilomis, kriviais, žyniais ir kitokiais vardais vadina. Tiesa, A. Šapoka savo "Lietuvos Istorijoje" sako: "Jie degino aukas ir būrė žmonių likimą; vadovavo laidotuvių, velinių ir kitų švenčių apeigomis." Bet Simanas Daukantas vaidilais poetingiau vaizdavo. Savo veikale "Darbai Senųjų Lietuvių ir Žemaičių", parašytame 1822 metais, jis pasakoja:

"Kunigų trys atskaidos buvo. Pirmieji po Krivų Krivaičio buvo žygenotai, arba rėdytojai, kurie Krivės įsakymus giminei (tautai) apskelbė, šventes užsakė, ugnį šventąją saugojo ir visokius žygius atbuvinėjo. Negalėjo anis turėti, nei žemės, nei pačios, nei turtų; vienu žodžiu, gyveno, it krikščionių vienuoliai." (Šią paragrafą Daukantas rėmė vokiečio Kotzebue veikalu pirmu tomu "Senovės Prūsų Istorija").

Antras kunigų "atskaidas", pagal Daukantą, vadinosi vaidilotais. Vokiečio Simano Grunau kronika atsisirėmęs, mūsų istorikas žemaitis pasakoja:

"Antra atskaida kunigų buvo vadinama vaidilotais. Žodis patsai rodo, jog anie

vaidus ir kerštus tarp žmonių taikino. Aniems reikėjo palaikyti tikėjimą ir papročius, nedorus žmones gražinti į dorybę, mokyti ir palaikyti meilę bei vienybę tarp visų, apipasažoti darbus tautos, ir prabocų-bočių kantrybę bei drąsą. Pamokslai jų buvo didžiai griaudingi ir išmintingi: nes vienas protingas krikščionis ir rašytojas tų laikų, iš netyčių pataikęs ant tokio pamokslų, rašo, jog niekuomet negirdėjęs išmintingesnio ar griaudingesnio pamokslų, kaip pamokslų vaidiloto; niekaip, sako, netikėjau, kad pagonyms taip protingai ir išmintingai galėtų žmones mokinti. Vaidilotai ėjo į karą greta kareivių, kuriuos skatino kovoje drąsiai mirti už laisvę ir tėvynę savo, žadėdami jiems už tai nuo dievų palaiminimą ir patys kariaudami drąsiai mirė."

Tokiu būdu, senovės vaidilos, kaip matome, ėjo tokių pareigų, kurias dabar mūsų gadynėje eina laikraštinkai. Tiesa, ne visiems tiktų Daukanto žodžiai, buk "vaidilotai vaidus ir kerštus tarp žmonių taikino", nes kai kurių mūsų laikraštinkų mėgiausias užsiėmimas yra vaidus ir kerštus tarp lietuvių didinti, ne taikinti. Mūsų laikraštinkai, tar-

tum, du veidu turi, kaip senovės romėnų dievaitis Janus: kiršintojo ir taikintojo. Didžioji jų dauguma, kaip senovės vaidilos, savo rašytu žodžiu siekė savo brolius mokyti būti dorais lietuviams, jieskoti meilės bei vienybės, gerbti bočių didingus darbus ir drąsiai už tautos laisvę kovoti.

Vladas M. Čekanauskas, Amerikos lietuviams laikraščių skaitytojams pažįstamas V. M. Klausučio ir W. M. Chase vardais, yra vienas nedaugelio Amerikos lietuvių laikraštinkų, pasišventusiai ėjęs gero vaidilos - laikraštinko pareigas. Jis ypač mielas ir pažįstamas "Amerikos Lietuvis" skaitytojams, nes nuo 1928 metų, V. M. Čekanauskas, tartum, neoficialis šio laikraščio redaktorius.

Pasiskaičius sausa, grynai enciklopedinio faktų stiliumi V. M. Čekanausko biografijėlę knygoje "J. O. Širvydas", junti, čia kalbama ne apie eilinį Amerikos lietuvi, bet apie nepasvyrusį karštą tėvynės mylėtoją, kurio širdyje dega neužgestanti ugnis dirbti savo tautiečių laisvei bei gerovei. Štai ta biografijėlė, apimanti laikotarpį iki 1940 metų:

"Gimė rugsėjo 6 d., 1894, Meškuičių k., Nedzingės v., Alytaus aps.; tėvas Matušas, motina Marė Baravikaitė; pradžios mokslą gijo slaptose naminiuose mokyklose 1904-1905; išėjo rusų dviklasę Žembrėje (1908-1911); Amerikon atvyko liepos 28, 1913; lankė vakarinę mokyklą kalbos pramokti (1913-1916); dirbo kelioms apdraudoms bendrovėms (1916-1921); Amerikos kariuomenėje (1917-1918); išėjo Dodge telegrafistų ir geležinkelių knygu vedimo kursų, Valparaiso, Ind. (1921-1923); telegrafistas Illinois Central RR Co. (1924); nuo 1925 metų dirba New York, New Haven and Hartford geležinkelių kompanijai, administracijos departamente; Vienybės Lietuvininkų bendradarbis nuo 1916; "Lietuvos" bendradarbis (1916-1920); "Amerikos Lietuvis" bendradarbis (nuo 1928 m.); "Tėvynės" bendradarbis (nuo 1922 m.); slapyvardė V. M. Klausutis; suorganizavo Lietuvos Laisvės Sargų kuopą Worcester, Mass., turėjusią 250 narių (1919-1920); narys-kūrėjas Literatūros ir Dramos draugijos, Aušrėlė, Worcester, Mass. (birž. 1919); Lietuvos reikalams aukavęs \$400 (1916-1920); Sandaros sekretorius - administratorius (birželio 16, 1924 iki gruodžio, 1925); veiklus propagandininkas Vilniui Vaduoti sąjungos (1929-1939); tos sąjungos skyrių steigėjas; Pasaulio, Lietuvių Kongreso Kaunė dalyvis (1935); Conn. SLA apskričio lietuvių kalbos kursų organizatorius ir mokyklėlių tinklo pirmininkas - administratorius (1937-1939); žurnalis-

tas, visuomenės veikėjas; gyvena Hartford, Conn.; už nuopelnus apdovanotas Gedimino Ordenu IV laispio (rugpj. 2, 1935)."

Šie sausi žodžiai tik pliki rėmai, kuriuose tilpsta daug kitų gražių ir kilnių spalvų Čekanausko gyvenimo veiklos paveikslas. Rėmai nepasako pagrindinio tos veiklos fakto: visoje žodžių juroje, kurią Čekanauskas per daugiau kaip 42 metus per Amerikos lietuvių laikraščius paleido, jis niekad išskaitytojų neviliojo negarbingomis ar sąvanaudiškėmis mintimis. Pasiskaitęs bilė savo rašinį jam netenka, nei rausti, nei gėdintis. Būdamas garbingas lietuvis, jis visados ir kitus ragino būti garbingais lietuviams, laikytis vienybės, dirbti ne partijoms, bet tautai. Čekanauskas niekad išskaitytojų nesuklaidino. Nesuklaidindavo savųjų nei vaidilos senovėje.

Tad, rašyk, mielas Vladi, mums dar ilgas, ilgas metus! Amerikos lietuvių negali sakyti, kaip, gali būti, nepriklausomos Lietuvos kareiviai gali skūstis:

Karžygiai nepakėlė kardo,
Nes žodžiui duot nebuvo vado.
Apleido laisvę tėvų šali,

Ir ilgam, ilgam grįžt negali! Nėra abejojimo, prieš kiekvieną Amerikos lietuvių savo laiku stojo apsisprendimo klausimas: eiti materialistinio keliu ir tesirūpinti kišenės ir pilvo reikalais, ar būti negestamos idealizmo ugnelės kurstytojas bei prižiūrėtojas. Amerikos lietuvių turėjo laikraštinkų vienių ir kitų. Dr. Juozas Andziulaitis, pavyzdžiui, buvo aušrininkas, Dr. Basanavičiaus "Aušros" bendradarbis ir Amerikos "Vienybės Lietuvininkų" redaktorius (1890 - 1892 metais). Jis iš "V. L." išvijų polonizmais išdabintą kalbą ir ką Dr. Šliupas vadino "pasakišką jovalą". Amerikos lietuviams jis išvertė Freemanio Europos Istoriją, kurios pagrindinė mintis yra mažųjų tautų kova už laisvę. Bet — 1895 metais Andziulaitis išėjo gydytojo mokslus, vedė kitatautę ir dingo kaip akmuo ežere iš lietuvių tautinės bei kultūrinės veiklos.

Turime vieną seną laikraštinką, kurio nelaimė buvo skelbti bei ginti vis lietuvių tautai nenaudingas pažiūras. Jam nepriklausomos Lietuvos idealas buvo į gurbą mestinas dalykas, o Vasario 16tos šventė "buržujų" dalykas. Jis ragino neaukoti Lietuvos Raudonajam Kryžiui, Lietuvos Šauliams, nepirkti Lietuvos Laisvės bonų, ir taip toliau, nueidamas tiek toli, kad dėjosi į bendrą frontą su komunistais, kuriuos, sakėsi, gerai pažinęs kaip amžinai nedorėlius ir niekšus. Dabar jis sėdi Amerikos lietuvių garbingoje įstaigoje ir geria iš šulinio, į kurį per daugiau kaip 30 metų spjaudė!

V. Čekanauskas, kaip pradėjo eiti idealizmo keliu, taip ir šiandien tebeina. Kai kada jis, tartum, netenka vilties ir parašo iš tamsesnių nuotaikų. Bet, turbūt, žinodamas, kad žmonių dauguma iš prigimties nepaslankei, net tingi, greita prie tuštybių, sunkiai sujaudinama kilnesniems tikslams, jis visiems atleidžia ir vėl kursto negestamąją savo tautos meilės ugnelę. Kūomet kiti Amerikos lietuvių mums siūlo eiti su Lietuvos krikščionimis demokratais, su liaudininkais, ar socialistais, Čekanauskas siūlo neiti su jokia Lietuvos partija, bet tik lietuvišku, bendru tautos keliu, priimant kas gero iš kiekvienos partijos. Tai labai sveika mintis. Amerikos lietuvių, būdami demokratai, juk negali dovanoti krikščionims demokratams nesutikimo su piliečių valia 1945 metų rinkimais, ir prisidėjimo prie politinio perversmo ginklo, ne balsavimo priemonėmis. Amerikos lietuvių negali dovanoti nei liaudininkams, nei socialistams nemokėjimo piliečių valią gerai suprasti ir jų teises tinkamai prieššamokslus apginti. Dr. Šliupas juos tinkamai "lepšiais" pavadino.

Prieš Amerikos lietuvių idealistus istorija stato tam tikrą kantraus laukimo laikotarpį, kurio metu jų šventoji pareiga yra kurstyti negestamąją lietuvių tautos laisvę ugnelę iki aukštųjų dievų valia vėl leis tautai šviesesnes dienas matyti. Tarp tų ugnelės kurstytojų Amerikos lietuviams garbė turėti V. K. Čekanauską, kuris per savo ilgą laikraštinko kelią skaitytojų neapvylė ir nevedžiojo šunkeiliais. Aukštesnio pagyrimo kaip šis, laikraštinkas neturi.

Ilgiausių metų, Vladi!
Vyt. Širvydas

V. M. Klausučio Pareikštos Mintys

AMERIKA PRALENKĖ KITUS PASAULIO KRAŠTUS
(Sausio 5, 1946)

"Amerikos demokratija, jos plačių ribų politinė ir dvasinė bei kultūrinė laisvė, tai pagrindas Amerikos laimėjimų. Jos demokratiška tvarka, laisva mintis politiniu, dvasiniu, ūkiniu ir kultūrinu atžvilgiu išsilaukė ilgiausia demokratinę sistemą. Buvo demokratijos pasaulio pirmu negu Amerikos demokratinė valstybė buvo įsteigta, bet nebuvo ilgametinė, jos žuvo, dingo jūjų kultūra. Amerikos demokratija tebėra gyva, ji tebėra vienintelė demokratija kupina gajumo."

KAIP LIETUVIAI VEIKĖ PRAEITY

(Rugsėjoj 21, 1946)

"Ir kas galėjo manyti, kad Lietuva prisikels, kad ji sulauks naujų vadų iš mirštančios tautos tėvų ir motinų kaimiečių? Taip manė lietuvių anais laikais prieš virš 80 metų, kai augo lietuvių dvasios milžinai — Basanavičius, Kudirkas, Šliupas, Jankus ir kiti. "Aušros" ir "Varpo" kūrėjai, Tėvynės Mylėtojų

draugijos steigėjai, kurie kartu su kitais kaimiečių sūnais lauke bandą ganė, sėmė gomis aprenkti lankę pradžios mokyklas, gimnazijas ir pagaliau, kai kurie pasiekė Petrapiilio, Maskvos, Kievo ir Varšavos universitetus. O tokių tautiška laikais mažai tebuvo į mokslus leidžiamų, arba primamų. Vienok atsirado keletas tokių laimingų, ryžtingų, kurie pasiekė aukšto mokslo, apsišarvavę mokslu ir plačia žiniba tapo lietuvių tautos gajintojais, kėlėjais iš letargo miego, švietėjais, kultūrininkais ir kovėjais už lietuvišką teisę, už lietuviškos spaudos laisvę, kurie pašventė savo gyvenimą kovai už lietuvių laisvę, už atstatymą savo krašto valstybės - nepriklausomos Lietuvos.

MŪSŲ VALSTYBININKAI (Birželio 25, 1954)

"Ir kuomet mes pažvelgiame į VLIKo politikos veidrodį matome tikrai mažutėlį minusą jūjų politikoje. Visgi, amerikiečių ir kitų kraštų lietuvių reikalavimais VLIKo vadovų įsileistas į VLIKą Mažosios Lietuvos Tarybos Pirmininkas gerb. dr. Erdmondas Simonaitis, besilankydamas Kanadoje ir JAV krašte aplankė kelėtą lietuviškųjų kolonijų ir pasisakė Lietuvos vadavimo problemų reikalais, davė pranešimus painformuodamas lietuvius apie Lietuvos vadavimo svarbiuosius reikalus, davė pranešimus apie maža-lietuvių Volkietijoj palikusiuų gyvenimo sunkiąją būtį. Dr. Simonaitis nedalyvavo partinių "kokusuce" ir prie uždaru durų partinių pasnėkėsiuose, partinė politika jam nerūpi tikrai Liet. vadavimo politika, Lietuvos išlaisvinimo reikalai, mažalietuvių ir didžialietuvių apjungimas, atstatymas visų lietuvių bendros valstybės — apjungimas Lietuvos."

ANGOJE NAUJŲ METŲ (Sausio 6, 1951)

"Nenusiminkim, tikėkim į ateitį. Be tikėjimo ir vilties nėra ateities — sako žmonės. Politinė krizė, kad ir labai šurpi, bet ne pirma ir nebus paskutinė pasaulio žmonių istorijoj. Mes žinome, kad karas neišvengiamas, kad be karo nebus patikrinta taika ir laisvė Eurazijos žemyno žmonėm, ir tautos. O tikrai naujas karas tegalės dabartinę padėtį — komunizmą ir rusišką imperializmą pašalinti."

KREMLIAUS VERGŲ RAUMENŲ EKONOMIJA (Spalio 6, 1951)

"Komunistinė santvarka ryškiai parodo savo silpnus kuryboje ir vergų raumenų išnaudojime. Tokios žinios iš rusų ūkio pramonės — kolūkių gamybos. Kolūkiai davė staliniškos santvarkos politinius laimėjimus, galimybę sėkmingiau valdyti ūkininkus į kolūkių barakus suvarytus ir policijos valdomus, bet gamyba krinta, mažėja javų ir gyvulių gamyba. Badas ir skurdas, ligų epidemijos viešpatauja, komunizmas smunka Rusijoj ir rusų valdomuose rytų Europos kraštuose. Šią tikrovę žinome iš pabėgusiųjų iš Lenkijos, Čekijos, Vengrijos ir Balkanų kraštų žmonių, kurie žino kas dedasi jūjų kraštuose ir Rusijoj komunistiškoje santvarkoje."

MŪSŲ LIETUVYSTES ISLAIKYMO PROBLEMOS (Lapkričio 21, 1953)

"O mūsų žmonės gyvena tikrai del vadinamųjų "good times." Karčiamose ir klubuose baliavoja, nesigaili savo dolerių, dešimtimis dolerių užmoka už svaigalus, bet lietuviškiems reikalams šykštėja dolerį skirti, pavyzdin: nupirkti lietuvišką knygą ar užsirašyti lietuviškąjį laikraštį. Labai, retas, kuris likaito liet. laikraštį ir knygą."

"AMERIKOS LIETUVIS"

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U. S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$5.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50
Advertising rates — 10 cents			
Single Copies — on application			

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis išleina šeštadieniais, leidžiamas Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.		
Metinė Prenumerata S. V.	\$3.00 Užsieniuose - Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$5.00 Dviem Metam	\$6.00
Pusel Metų	\$2.00 Pusel Metų	\$2.50
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata žuri but apmokėta iš anksto		

Entered as Second Class Matter — September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atidengtos Paslaptys Komunistų Politinės Įtakos, Getulio Vargas Karjera Ir Savizudyba

ZURNALU U. S. News & World Report atidengė Amerikos komunistų politikos įtaką Washingtone ir paslaptį Roosevelto ir Trumano administracijoje komunistų infiltracijos į JAV valdžią. Šio žurnalo redakcija patalpino savo pasikalbėjimą su Martin Dies iš Texas valstijos kongresmonu, kuris buvo per 7 metus tyrinėtojas komunistų infiltracijos JAV valdžioje, darbininkų unijoje ir įvairiose organizacijose, bet komunistų ir Roosevelto bičiulių — demokratų buvo nušalintas iš Kongreso lygiai taip kai kongresmonas Hamilton Fish, Jr., susiedas F. D. Roosevelt, pirmasis komunistų tyrinėtojas. Hamilton Fish, Jr. ir Martin Dies tapo politinėmis aukomis komunistų ir Rooseveltinių demokratų. Dabar M. Dies sugrįžęs į JAV Kongresą atpasakojo viršminėto žurnalo redakcijai savo pergyvenimus ir patyrimus atidengdamas įdomius dalykus — politines paslaptis kompartijos ir Roosevelt administracijoje komunistų bičiulių veiklos davinis. Jis sako, kad įteikė velioniu F. D. Rooseveltui sąrašą 2,000 kompartijos vadų ėmusiųjų algas iš JAV valdžios, dirbusiųjų valdžios įstaigose ir ministerijose, paviz., Alger Hiss, H. D. White, Glosser ir kitus, kurie dirbo komunistui ir Rusijos imperializmui. Bet Prez. Roosevelt nekreipė dėmesio, neigiamai įvertino p. Dies patiektus faktus.

Kongresmonas Martin Dies pasakoja, kad ponis Rooseveltienė lošė svarbią rolę globojime komunistų ir jų bičiulių, komunistai buvo ne tik ministrijose, bet ir baltnamvie protegojami. Žodžiu, iškeltos žinios viešumon tapo sensacijomis, patvirtino ligi šiol įvykius ir patyrimus bei spaudoje iškeltus komunistų politinių veiksmus vidaus ir užsienių politikoje. Dabar p. M. Dies parodė jam jo pasikalbėjime su viršminėto žurnalo redakcija patvirtina anų Rooseveltinės ir Trumano laikų politikos davinis ir Rusijos lamėjimus Europoje ir Azijoje, komunizmo triumfą! Kuris dabar jau tapo JAV svarbiausia problema. Dabar įtikės visi mūsų demokratai, kurie ligi šiol neįtikėjo į Rooseveltinės eros politines "klaidas" arba pataikavimus komunizmui ir rusiškam imperializmui kitų tautų kaina. Ir p. Trumanas, spėjau, nukais skaitydamas p. M. Dies interview su U. S. News & World Report žurnalo, nes jis yra pasakęs kritikams: That's Red Herring!"

Getulio Vargas Mirė Savizudyba

Kodėl? Ar gi nebuvo jam kitos išeities? O šis Brazilijos respublikos Prezidentas buvo populiarus. Jo politinė karjera kupina dramatiškų, tragiškų įvykių. Jis buvo sūnus stambaus ūkininko — dvarininko, liaudies "bičiulis", liberalas, demokratas, diktatorius despotas! Per 19 metų jis valdė Braziliją. Jo politika buvo labai vingiuota, jis kai lankstus politikas, ambicingas oportunistas, dažnai lošė rolę liberalo ir autokrato. Ir didžiavosi į liaudį kalbėdamas, kad jis esa sūnus ūkininko, vaikystėje gyvulius ganė.

Getulio Vargas politinė karjera nesvietiškai įvairi ir dramatiška. Visokias politines ir ūkines krizes jis nugalėdavo, bet dabar būdamas liaudies išrinktu Prezidentu parlamentarinės valdžios nevaliojo nugalėti, gavęs ultimatumą kariuomenės vadų, atsisakė rezignuoti, nusižudė! Retas kuris liaudininkas, arba despotas taip baigė savo karjerą. Getulio Vargas besiruošdamas savizudybei parašė testamentą, kuriame jis suvertė kaltę už jo tragediją kitų kraštų grupėms. Kodėl? Ne kitų kraštų politinės grupės jį vertė rezignuoti, bet jo krašto civiliniai ir kariuomenės vadai.

Jei pažvelgsime į jo 19 metų politinę karjerą matysime, kad Getulio Vargas buvo maždaug toks žmogus kai mūsų Rooseveltas. Jis būdamas kataliku nebuvo katalikų grupės vadas, buvo liaudininkas, liberalas, o kai krizės sulaukdavo būdavo autokratas, diktatorius nušalindavo visus nuo savo karjeros kelio nepaisydamas jų idealogijų ir jo su jomis santykių. Despotiškėmis priemonėmis jis vykdė "taikingąją revoliuciją" savo krašte — "socializmą", kuris nieko gero Brazilijai nedavė apart politinius sukilimus, korupciją ir demoralizaciją. Visgi, "jo valdymo laikais jo valdžią įfiltravo komunistai, komunistų skaičius augo kai ant mielių per pastarus 19 metų Getulio Vargas globojamųjų.

Kilus karui Getulio Vargas tapo diktatoriumi Brazilijoje. Mūsų Prez. Roosevelt buvo antipatiškas diktatoriams Mussoliniui, Hitleriui ir kitiems, bet tapo bičiulis Getulio Vargas, vėliaus Stalino. Roosevelt aplankė Rio de Janeiro, karo metais rėmė Getulio Vargas valdžią, o pastarasis Roosevelto politiką nors kiti Lotynų Amerikos kraštai piktinosi. Ir dabar baigus karjerą Getulio Vargas paliko testamentą, kurio turinys paskatina komunistus kelti riaušes ir atakuoti JAV diplomatines įstaigas — atstovybę ir konsulatą bei amerikonių prekybos įstaigas. O Brazilijos Parlamentas uždraudė komunistų partiją Brazilijoje, bet komunistai požeminiame gyvenime turėjo ryšius su valdžia. Štai kame glūdi Getulio tragedija.

KĄ MUSŲ ŠIAUDA RAŠO

Sandaroje nėra sandaros. Toli siekia.

Amerikos lietuvių politinei organizacijai, Sandarai, šįmet sueina 40 metų, tačiau, nei organo redaktorius, nei žymesni sandariečiai nesirūpina sukaktį paminėti. "Vienybės" korespondentas pastebi: "Atrodą gana keista, kad net jos vadai nenori apie tai rašyti."

Wliques-Barre, Pa. įvyko organizacijos seimas, kuriame, sakoma, geriausią reportą patiekė sekretorius, F. Motūzas (detroitietis). Jis teisėtai nusiskundė, kad redaktorius per du metus neparašęs nei vieno straipsnio organizacijos reikalais, o administratorius net finansinės apyskaitos tinkamos neparūpinęs. Narių organizacija (spėjama) turinti apie 800, o metinių pajamų apie \$14,000 (narių duoklių, prenumeratų ir mokesčių už skelbimus).

Gaila! Sandarą kūrė idealistai tautininkai. Dabar, matyti, valdo materialistai samtininkai.

Vokiečiai basliu lietuvių galvoms.

Kanados "Tėviškės Žiburiai" skelbia, kad vakarų Vokietijos vyriausybės narys VLIKo vienai galvai (Žalkauskui) pranešė, kad Lietuvos valstybės atstovų vakarų vokiečiai priims, bet tik tokį, kurį pristatys sutartinai diplomatinis Lietuvos šefas (Lozoraitis) ir VLIKas.

Nors mes sakoma, vokiečiai kvailas po pietų, bet čia lietuviai pasirodė kvaili ir pirm pusryčių, nes VLIKas pristatė savo atstovą (Karvelį), o šefas savo (Gerutį). O "Vienybėje" buvęs Vokietijai Lietuvės pasiuntinys, K. Škirpa, pareiškė, kad Vokietija nebuvo karo padėtyje su Lietuva praeito karometu, ir jo skiriamieji raštai esą neatšaukti ir nesunykę. Todėl — Škirpa yra teisėtas Lietuvos respublikos pasiuntinys, kaip tik vakarų Vokietija sutiks buvusią Lietuvos atstovybę atsteigti.

Jeį tarp trijų auklių vaikų kas be nosies, kas bus kai auklės — trys?

Išmesk velnią pro duris, o jis . . .

Kanados "Nepr. Lietuva" gavo naujorkiško korespondento pranešimą: "Būtų vaikiška manyti, kad Lietuvos okupantas nesiskverbia į Lietuvos laisvinimo pagrindį, kur tik gali ir kada tik gali. Jei net vakarų Vokietijos slaptosios policijos galva (Dr. John) pateko pas juos, tai reikia skaitytis ir mums su visokiais galimais."

Patariame pasisamdyti senatorių McCarthy išversti aikštėn į lietuviškus "veiksnius" sulindusius Maskvos agentus, o kol kas, Amerikos lietuviai tegul labai šaltai žiūri į visus ginčus apie VLIKą ir šefą.

Krikščionių demokrato filosofo Maceinos žodžiai apie tremties lietuvių pučiamas didesles krūtines dar ne virius, nei žymesni sandariečiai nesirūpina sukaktį paminėti. "Vienybės" korespondentas pastebi: "Atrodą gana keista, kad net jos vadai nenori apie tai rašyti."

Dr. St. Grigaitis New Yorko estų "Vaba Eesti Soona" laikraščiu pareiškęs, kad "prelatas Krupavičius nuyvins į Valstybės Departamentą Washingtone ir paprašęs pripažinti VLIKą lasvosios Lietuvos vyriausybės, bet gavęs kategorišką — ne!"

Tokiu būdu, ir amerikoniai, kaip vokiečiai per mūsų didingas politikierių galvas basliu cvanktelėjo ir pirmė kuria puse duonos riekė sviestuota. Amerikos lietuviai žino, kad Lietuvos partijos nieko nepramoko pmeityje, nieko nepramoks nei dabartyje.

Sveika mintis plinta.

"Vienybėje" rašoma: "Tarp tautinę politiką pasverus, tenka prieti liūdno išvados, būtent, grįžimas Lietuvos joku būdu nėra artimos ateities dalykas ir tremtis gali būti net labai ilga."

Iš tos išvados seka kita: lietuviams dypukams (kuriems Amerika jokia "tremtis" negali būti!) reikia dėti visas pastangas Amerikoje stipriai išgyventi. Tada stipriai galės ir Lietuvos laisvės kovai padėti.

"Mielės".

"Dirva" pridėjo savo kupiną tėvynės meilės širdį prie savos, lietuviškos literatūros ugdymo. Ji pradėjo dėti vertimą prancūzo Merimee apysakos apie "nemirtingą Ispanijos čigonę Carmen". Visi lietuviai rašytojai ir lietuviškos knygos mylėtojai, be abejo, bus stipriai dėkingi patriotinai ir tautinei "Dirvai", o Amerikos lietuviai dar labiau sustiprins savo nuožvalgą, kad dypukai greičiau ištautės, negu jie.

V. Šernakys

BALFo 17.to skyriaus pirm. Ant. Matjoškos Pasakyta kalba "Tag Day" reikale per p. Ant. Knežio vedamą radio valandėlę, Iš stoties WEST - 1230 k., Salem, Mass.

Malonūs Radio Klausytojai:

Praėjo 10 m. nuo 2-tro pasaulinio karo pabaigos. Tūkstančiai mūsų naujakių įsikūrė Amerikoje, kiti prisiglaudė Kanadoje, Australijoje ir kitur. Gyvenimas nors ir svietur, bet sugrįžo į normalesnes vežes: mums nebegresia baimė, badas, pastogės neturėjimas, mes galvojame apie gražiai žydintį rytojų. Tai suprantama ir žmoniška. Bet, nepamirškime raudonojo tvano išstumtų iš savo tėvynės ir 10 metų vargstančių stovykliniu gyvenimu brolių ir seserų lietuvių. Jie pergyvena sunkias ir skaudžias dramas. Jos vyksta neprieš kelis šimtus metų, bet šiaudien, ne filme, ne romane, bet kasdieniniame pilkame gyvenime. Jų veikėjai yra ne rašytojų sukurti fantastiški niekam nežinomi personažai, bet lietuviai, kartu su jumis bolševizmo išginti iš tėvynės, kartu su jumis gyvenę stovyklinių barakų kambarėliuose, kartu su jumis eilutėje maisto davinio laukdave, kartu su jumis Tautos Himną giedoje. Tik ne kartu su jumis išvažiavę iš karo nualintos Europos ir ne kartu su mumis radę prieglaudą šiame svetingame laisvame perteklių krašte.

Brangieji, ištikrųjų mums čia nieko netrūksta. Todel, neatsikalbinėk mielas broli naujakuri, kad tu anuo metu nieko negavai iš Balfo. Viena aš žinau tikrai, kad tu gavai — tai viltį su kuria žmogus pergyvena viską. Ta viltis, tai buvo Balfas ir Amerikos lietuviai, kurių dėka tu čia patogiai, šiltai, gražiai gyveni.

Mielas Amerikos lietuvi, tu čia gyvendamas ir sunkiai kurdamas, vedei kovą prieš caro maskolius, kurie mindžiojo tavo tėvynę. Tu kovojai ir remiai Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą. Tu džiaugiais Lietuvos valstybės pažangą, ir liudėjai ją ištikus nelaimėmis. Ir dabar vedi kovą prieš bolševikinę Lietuvos okupaciją. Suglaustai tarant: tu sudėjai ant Lietuvos laisvės auškuro, daug darbo ir aukų. Tau tik vienas džiaugsmas,

kad turėjai gražiai žydinčią Nepriklausomą Lietuvą virš 20 metų. Suprantama, kad tu nusipelnei didesles pagarbos, padėkos ir poilsio. Bet, jeigu tavo šeimoje kas sušergera, nežiūrint kaip tu būtum pavargęs, vistiek šauki reikalingą pagalbą.

Šeimos sudaro visuomenę ir tautą. Mes esame visi vienos motinos — Lietuvos vaikai. Mums visiems turi rūpėti mūsų šeimos nariai: broliai ir seserys vargstanti Europoje. Lietuvoje mes jiems negalime padėti, išskyrus mūsų bendrai vedamą kovą už jų išlaisvinimą. Vokietijoje mes turime apie 10 tūkstančių lietuvių. Jų tarpe 2 tūkst. yra našlaičių vaikučiai. Po keleta šimtų yra: senelių, našlių, invalidų, sergančių ir nedarbingų. Mes jiems privalome visi padėti, nes jie yra mūsų broliai, seserys, nelaimingieji.

Sušelpkime išmokykime ir išsaugokime tuos 2 tūkst. vaikučių. Sušelpkime visas vargo mokyklas su vasario 16-tos gimnazija, tai mūsų tėvynės ateities žiedai. Mes visi čia gyvenantieji neturime moralės teisės atskalbinti nuo mums gyvenimo uždėtų uždavinių, pareigų. Viena iš tų yra Balfas per kurį mes visi galime padėti saviesiems.

BALFo 17-tas skyrius Bostone š. m. rugsėjo (Sept.) 11 d. šeštadienį vykdys viešą rinkliavą "Tag Day". Bostono gatvėse. Šią rinkliavą užgyrė Jo Ekselencija Arkisuskupas Richard J. Cushing, miesto majoras Hynes ir kiti.

Mieli tautiečiai, prašau kiekvieną lietuvi dalyvauti šioje rinkliavoje. Te nebūna nei vienos lietuvių šeimos, kad neprisidėtų darbu ar auka tą dieną. Nepaprastai svarbu didelis skaičius rinkliavų turėti; viena pasirodyti kitataučių akyse, kad mes esame gerai organizuotas kultūrinis tautinis vienetas. Antra rinkliavos pasisekimas priklausys tik nuo didelio skaičiaus rinkėjų. Tad prašau registruokites šiandien: klebonijoje, Ivaškų baldų krautuvėje, Minkų krautuvėje, Vakauzų krautuvėje, Keleivio redak. ir pas valdybos narius.

Beto, prašau nepamiršti paskutinio masinio visų rinkėjų, organizacijų atstovų, ir visų lietuvių susirinkimo, (Sept.) 8d. 7:30 v. v., So. Bostono Lietuvių Pil. Klubo salėje.

Aš tikiu, kad mano prašymas pasieks jūsų jautrią širdį ir suras joje broliškos užuojautos tam vargšui seneliui, ligoniui ir mažems našlaičiams vargstantiems Vokietijoje.

Tai nepritrūksta š. m. rugsėjo 11 d. tarp mūsų nei aukų rinkėjų nei aukotojų.

MASSACHUSETTS Gubernat. pavaduotojas Whittier įteikė Indijonų Dienos proklamaciją.

LITERATURA IR GYVENIMAS

SARŪNAS

Ligoniai ir Gydytojai.

Daktaras tarė: "Jei yra kalėjimų ir beprotnamių, aišku, kas nors turi juose sedėti. Jei ne tu, tai aš; jei ne aš, tai kas nors kitas. Tik turėk kantrybės. Kada nors, ateityje, kalėjimai ir beprotnamiai pasidarys nereikalingi. Nebereikės tada langų su štangomis, ir ligonių nepažinsi iš apsirėdymo. Tokia gadyne, ankščiau, ar vėliau, tikrai ateis!"

Ligonis pamišelis Ivanas Dmitrenas piktai nusijuokė ir kaktą suraukdamas atsiliepė:

"Ponas daktare tik juokus krečiate. Tokie kaip jūs, ponai, ir jūsų samdomas prižiūrėtojas Nikita, kuris ligonis mušimu gydo, nieko bendro su ateitimi neturite. Tikra tiesa, būkite tikri, geresni laikai ateis. Galite iš manęs juoktis, nes, gali būti, aš nesugebu savo minčių gražiai pareikšti, bet užtekės naujo gyvenimo aušra, teisybė pakils puiki ir galinga, tada ateis mums džiaugsmo laikas. Tos dienos aš nesulauksiu, nes nugaishiu kaip naminiai gyvuliai nugaista, bet kai kenos vaikai tas dienas pamatys. Aš juos sveikinu visa savo siela. Man džiugu, — džiugu už juos! Pirmyn! Tegul Dievas, draugai, būna su mumis ir mums padeda!"

Ivano akys blizgėjo. Jis atsistojo ir į štangotus langus rankas ištiesęs, susijaudinęs šaukė: "Aš laimiu, jūs, kurie būsite už šių langų! Tegul gyvuoja teisybė! Džiaugiuosi!"

Daktarui šis Ivano skėščiojimas išrodė teatralis, nors žodžiai patiko. Jis tarė:

"Nematau ko tu džiugauji. Tegul ateina gadyne, kurioje kalėjimų ir beprotnamių nebus, ir teisybė, kaip tu sakai, iškils puiki bei galinga. Bet dalykų pagrindas nepasikeis. Gamtos įstatymai pasiliks tie patys. Žmonės sirgs, eis senyn ir mirs, kaip ir šiandien. Nežiūrint kokio grožio naujo gyvenimo aušra bus, sakyk ką nori, vistiek tave kada nors į karstą apkals ir įmes į šaltoje žemėje iškastą duobę."

— (Iš Antano Čekovo pargarsėjusios apyskaitės "Ligoninės kambarys nr. 6", kurioje autorius tartum nori mums pareikšti, kad pasaulis ligoninė, kur tikrieji ligonys ne gydomieji, bet gydytojai. Šimet sueina 50 metų nuo Čekovo mirties.).

Galybė dangių ir sąžinė viduje.

150 metų atgal Karaliaučiuje mirė žymus filosofas Imanuelis Kantas, kuris šiame Prūsų Lietuvos mieste išgyveno visą savo amžių (80 metų) ir todėl lietuvių spaudoje kaip kada pasirodė nepagrįstų spėliojimų, būk jis buvęs lietuvis. Jo kilmė šitokia.

Švedų karo metu (1626-1635) švedų pulkai okupu-

davo Rytų Prūsijos sritis. tuose pulkuose už pinigus tarnavo nemaža Anglijos škotų. Šių tarpe buvo ir Imanuelio pra-senelis, Ričardas Cant, atvykęs, turbūt, 1630 metais, ir vedęs Heydekrugės karčiaminko dukterį. Jis čia — pusiau-kelyje tarp Tilžės bei Klaipėdos — turėjo ir savo karčiamą. Be abejojimo, pramoko netik vokiečių, bet ir vietinių lietuvių kalbas.

Jo sūnus Hans išmoko pakinktų dirbimo amatą ir gyveno Tilžėje, o vėliau (1670 metais) Klaipėdoje, kada tėvas Ričardas mirė. Hanso antras sūnus, Jonas Jurgis (Johann Georg), gyvenęs 1683-1746 metais, iš Klaipėdos išsikrautęs gyveno Karaliaučiuje, kur, taip pat, vertėsi pakinktų gamintojo amatu. Jonas Jurgis vedė Oną Reginą Reuterytę, gimusią Nuremburgo mieste 1697 metais ir mirusią Karaliaučiuje 1737 metais. Imanuelis Kantas gimė 1724 metais ir buvo ketvirtas šios poros devyneto vaikų.

Aukščiau išdėstytus faktus nustatė klaipėdietis istorikas, Johannes Sembritzki 1918 metais, ir jie cituojami anglų radijo žurnale "The Listener", liepos, 1954 m. Švedų vyskupas Lindbloom savo laikais bandė Imanuelio kilmę išvesti iš švedų ir Kantas jam rašė: "Man labai gerai žinoma, kad mano senelis, kuris buvo prūsų —lietuvių Tilžės miesto pilietis kilęs Škotijoje." Tikrenybėje, ne senelis, bet prasenelis kilo Škotijoje.

Kanto minčių įtaka vakarų civilizacijoj tiek plati, kad pasverti negalima. Ji pasiekė ir lietuvius. Pavyzdžiui, J. J. Bačiūno išleistoje knygoje "B. K. Balutis", randame, kad Balutis žavėjosi Kanto mintimi apie būtinumą į kiekvieną žmogų išūrėti kaip turintį savotišką, savo tikslą ir kad niekad negalima vartoti žmogų priemone kito žmogaus tikslams.

Prof. Karl R. Popper Kanto etikos mokslo esmę šitaip apibūdina: drįsk būti laisvais, ir gerbk kitų laisvę. Pagal šią branduolį Kantas pasidarė sau teoriją apie valstybės esmę ir siūlė sudaryti tarptautinių teisių sistemą, valstybių savitarpio santykius tvarkyti, kad būtų pasiekta tikrasis žmonių tikslas — amžinoji taika. Savo gyvenimo pradžioje, Kantas sakė, jį stebino du dalykai: planetų ir žvaigždžių planinga galybė danguose ir žmogaus sąžinės buvimas jo viduje.

Apsišvietimas.

"Apsišvietimas, "Kantas sakė, "yra žmogaus išsilavinimas nuo negalėjimo vartoti savo įgimtą proto pajėgumą be kitų vairavimo. Kada žmogus kitiems leidžia savo protą vairuoti, aš tą vadinu savanoriu apynasrio apsimovimu. Jis atsi-

Evanston, Illinois

Baltijos Evangelikai Suvaziavime

Evanstone prie Chicagos vykstančiame Pasaulinės Protestantų - Stačiatikių Bažnyčių Tarybos suvažiavime Lietuvai atstovauja evangelikų - reformatų kun. Dilys. To suvažiavimo proga lietuviai evang. - reformatai yra išleidę anglų kalba brošiūrą "The Evangelical Reformed Church of Lithuania", kurioje pateikia ir bendrų žinių apie Lietuvą. Gaila, leidinyje visa nepaliesta evangelikų reformatų bažnyčios padėtis okupuotoje Lietuvoje. Bet gerai kad pasaulinio mąsto suvažiavimas bent šiek tiek gaus duomenų apie Lietuvą.

Rugpjūčio 12 d. Tarybos generaliniam sekretoriui kun. dr. W. A. Visser't Hooft buvo įteiktas bendras Lietuvos, Estijos ir Latvijos protestantų ir stačiatikių vardu memorandumas, kurio nuorašai išdalyti suvažiavimo dalyviams. Memorandumą pasirašė Estijos evangelikų liuteronų delegatas Pasaulinėje Bažnyčių Taryboje dekanas A. Hinno, Estijos stačiatikių bažnyčios administratorius archikunigas A. Jurisson, Latvių evangelikų liuteronų dekanas J. Kullitšis, Lietuvių evangelikų reformatų kolegijos tremtyje prezidentas dr. J. Mikelėnas, Lietuvių evangelikų liuteronų kunigai J. Pauperas ir A. Trakis. Memorandumas primena dabartinę padėtį okupuotose Baltijos kraštuose, deportacijas, prievartinę komunistinę jaunimo indoktrinaciją, sovietines pastangas bažnyčią paversti savo politikos įrankiu, sovietinės taikos propogandos apgaulingumą.

Kor.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

Would you turn her away?

AR ATSIŠAKYTUMET JAI PAGELBETI? ŽINOMA KAD NE.

Jūsų pagelbos, tai neuždarytumet durų, sužinotumet kaip būtų galima jai gelbėti. Visi paraližuotieji negali ateiti

pas jus. Juos atstovauja National Foundation of Infantile Paralysis, kuris dabar prašo aukų antrą kart šimet, dėl padidėjusių nepaprastų išlaidų.

PRISIDĖKIT PRIE ŠIO VAJAUS!

Join the MARCH OF DIMES

"JOIN THE INFANTILE PARALYSIS EMERGENCY DRIVE"

NORTON COMPANY.

THERE'S A Tremendous Difference IN ALUMINUM COMBINATION STORM WINDOWS

Get the Facts...

A - I STORM WINDOW CO.
834 MAIN ST. - Worc. 3-3632

JUST LOOK TRIPLE ACTION

Aluminum Combination Windows All Extruded

\$16.95 Ready to Install

All 63 5 Aluminum Aluminum Combination Doors

\$37.00 ready to install

Call for Free Home Demonstration without any Obligation

randa ne delto kad žmogaus protas pajėgumo neturi, bet delto, kad pas žmogų stoka drąsos ar pasiryžimo savo protą vartoti be vado pagelbos. Drįsk vartoti savo protą! Tai apsišvietimo šūkis!"

Kada, 150 metų atgal, Karaliaučiuje praplito gandas, jog Kantas mirė, žmonės į laidotuves subėgo, kaip į kokio karaliaus. Draugai manė, jį teks labai kukliai palaidoti, nes jis buvo kukliai į pensiją išėjęs ir ramiai gyveno. Bet laidotuvių metu sustojo visas Kara-

liaučiaus judėjimas, visų bažnyčių varpai skambino ir kūną tūkstančiai lydėjo.

Jie lydėjo suvokietėjusį škotą, kuriam, turbūt, ir lietuvių kalba bei dainos buvo pažįstamos. Jie lydėjo, tartum, varpą garbingųjų Amerikos ir Prancūzijos revoliucijų, skambinusių Kanto mylimas idėjas apie žmogų, jo lygybę prieš įstatymus, jo piliečio teises, apie amžiną taiką tarp valstybių, o užvis svarbiausia, apie laisvę protauti ir laisvu galvoju didinti mokslo galybę.

Easier for the home decorator who decides to hang it herself

Work goes faster for the craftsman

because...

IMPERIAL Washable WALLPAPERS ARE NOW PRECISION TRIMMED FOR EASY HANGING

Edges are trimmed at the factory by precision methods... straight, true seams and a superior hanging job are assured. All the hard, messy, time-consuming work of home trimming is eliminated.

IMPERIAL IS PACKAGED TO PROTECT TRIMMED EDGES

Let us tell you how to hang wallpaper — or recommend a competent paperhanger

EDWARDS Paint & Wall Paper
3 KELLY SQ. TELS. 6-1895, 3-9458

HOTEL VERNON - McGady's

KELLY SQUARE

Since 1888

Weddings - Anniverseries - Banquets
Say "Hello" to CARL

HARTFORD, CONN.

Zinios Iš Vietos Lietuvių Gyvenimo Ir Veiklos Vasaros Sezone, Nauja Šeima.

VIETOS lietuvių 3 katalikiškos organizacijos: SLRKA, LMS-gos ir Liet. Darb. S-gos kuopų nariai surengė sėkmingą gegužinę liet. parke East-Hartford sekmad. 29 d. rugg. žmonių suvažiavimo didelis burys ir visi linksmi lietuviškam parke, tyrame ore paviešėjo gegužinėje nuotakoje pasilinksmino.

Sandariečių Gegužinė
Sekmad. 5 d. rugs. Hartfordo sandariečiai, kurių čia yra virš pusė tuzino su savo bičiuliais autobusu rengiasi vykti į sandariečių gegužinę Union City parką prie Waterburio. Tai bus iš eilės kelinta metinė sandariečių gegužinė.

Klubiečių Gegužinė
Vasaros sezonas baigiasi, po atostogų lietuviai dabar visi lankosi į gegužines, kurių sezonas, taipgi, baigiasi. Tatai ir Hartfordo Liet. Amer. Pil. Klubo nariai ir jų bičiuliai rimtai ruošiasi į klubiečių gegužinę East Hartforde, tikriau, sakant Glastonburyje Liet. Parke sekmadienyje 12 d. rugsėjo (Sept.).

Kiek teko patirti nuo klubiečių ši gegužinė bus viena iš išpūdingiausių vasaros sezono užbaigimo proga. Kas įdomiausia, kad į šią gegužinę žada suvažiuoti daug visos apylinkės ūkininkų, ypač Tabako augintojų ir kitų ūkio pramonės šakų, o vienas iš tų ūkininkų žada atvežti visą vežimą ropių padovanoti gegužinės dalyviams.

Teko man kalbėtis su šiuo ūkininku ir klausiti kodėl jis tokis labdarus? Visą vežimą ropių aukoja gegužinės dalyviams? Jis nusišypsojo ir pareiškė: Po-

nas, aš esu klubietis, o ropių derlius šįmet buvo labai geras, todėl galiu savo tautiečiams, visiems miestiečiams lietuviams vežimą ropių padovanoti! Man nuostolio nebus, o tautiečiai gal ropėmis pasinaudos.

Kadangi pajurio rezortai baigia savo sezoną, žmonėms jau nusibodo pajury, tatai jie, kai esu patyręs, vyksta sekmadieniais į įprastą tradicinę amerikiečių lietuvių gegužines ir jaunimas gegužinėse suvažiuoja pašokti. Netenka abejoti, kad bus daug jaunimo klubiečių, gegužinėje, o senimas tikrai jau bus.

Nauja lietuviška šeima
Hartfordiečiai susilaukė naujos lietuviškos šeimos, kurių sukūrė vietos jauni mūsų tautiečiai, p. Jurgis Petkaitis (Šv. Patriko bažnyčioje vargonininkas) su Jankauskaite. Jų vestuvės įvyko šeštadienyje 28 d. rugg. Šv. Trejybės liet. bažnyčioje, o vaišės svečiams ir jaunavedžiams parap. mokyklos salėje. Mes tinkime jaunevėžiams daug laimės ir sėkmės.

Gerb. p. J. Petkaitis eidamas pareigas vargonininko aidių parapijoje lanko muzikos mokyklą Hartforde ir sekantį metą tikisi baigti. Tai graži porėlė sudariusi naująją lietuviškąją šeimą. Svečių vestuvėse buvo daug ir visi, kaip teko pairti, daviniais vestuvių patenkinti.

Geras Patarnavimas
Žymus lietuvis laidotuvių direktorius, p. Karlonas, turi labai glaudžius ryšius su Hartfordo lietuviams nepaisant to, kad jis gyvena New Britaine, tačiau atsitikime nelaimės — mirties valandos, lietuvių randa gražų ir visuomet gerą p. Karloną patarnavimą. Šis mūsų tautietis vienintėlis šioje savo profesijoje — laidotuvių reikaluose aukšto lygio ir turi didelį pasisekimą, nes jo laidotuvių patarnavimas visus patenkina. Lietuviai remia šį savo tautietį, o jis jiems puikiai patarnavimą atlieka. Jis yra Liet. Amer. Pil. Klubo narys ir rėmėjas lietuviškųjų programų per p. J. Januškevičiaus radio transliuojamų. Žodžiu geras savo tautiečių bičiulis.

Rūpinasi Lietuvių Jaunimu

Klubiečiai ruošiasi prie rudens sezono veiklos ir šokių šeštad. vakarais, tikisi sėkmės, geras orkestros gros klubo šokiams, laukiama daugiau lietuviško jaunimo ir iš kitų apylinkinių miestų ir kaimelių. Šįmet klubiečiai rūpinasi suinteresuoti vietinį lietuvių jaunimą ir patraukti prie savo klubo — lietuviškos įstaigos, bet ši jų problema ne tiek bus lengvai išsprendžiama kai kas mano, nes mūsų vietiniame jaunime dar nėra tiek lietuviškos sąvokos, kad jaunimas suprastų svarbą idėjoms: "Savieji pas savuosius!" Šis amerikiečių lietuvių šūkis senai jau pamirštas, nes mūsų šenimo ir jaunimo nutautėjimas ryškus ir neginčiamai aiškus. Tatai lietuviai mažiau remia savo staigas, ypač klubus, lankosi pas svetimtaučius laisvojo laiko proga į kavines ir šokius. O jau laikas visiems lietuviams, seniems ir jauniems, suprasti ką reiškia toji idėja ir svarbą jos: "Savas pas savąj!" Mūsų visų pareiga suprasti, kad lietuviškos išlaikymas ir lietuviškųjų įstaigų, visų mūsų šventa pareiga. Todėl geistina, kad lietuviai lankyti savąj gražų klubą ir jame maloniai ir linksmi laisvąjį laiką praleistų bei savo dolerius paliktų, kurie atneš jiems naudą ir garbę kai klubas bus remiamas savųjų. Tada klubas bus jiems ir jų malonumams bei kultūrinei veiklai remti geras talkininkas. VMK

BOULEVARD FURNITURE STORE

20 AUSTIN STREET - Worcester 2, Mass.

AL DILLAIRE Prop. WM. BAILEY Sales Manager

We are Now Showing Our New Fall Line of STOVES AND HEATERS

Famous Trade Names — As These Listed Below —

Philco - Perfection - Admiral - Household - Crown Bengal - Grand - Vernoise - Coolrator AND MANY OTHERS

WE ARE NOW ALLOWING FOR YOUR OLD STOVE UP TO \$100.00

These Ranges are —

GAS & GAS; ELcC. & GAS; OIL & GAS

OPEN WED. - FRIDAY EVE. FROM 9 til 9

OPEN OTHER EVENINGS BY APPOINTMENT — DIAL 6-1664

DAY OR EVENING COURSES

FOR BUSINESS CAREERS

DAY DIVISION Begins Sept. 20

EVENING DIVISION Begins Sept. 27

Executive Secretary
Medical Secretary
Stenographer
Accountant
Auditor
Tax Specialist
Sales Manager
Purchasing Agent
Merchandise Manager
Commercial Journalist
Two-Year and One-Year Courses

CATALOG ON REQUEST

BECKER JUNIOR COLLEGE

of Business Administration and Secretarial Science

44 ELM STREET - DIAL 3-2987 - WORCESTER

Authorized to confer the Associate in Science degree Transfer privileges with many of our leading colleges

SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVI"

you can SAVE MONEY on our "off-peak" ELECTRIC water heating rate...

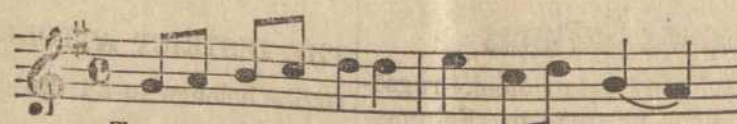

HERE'S HOW—

If you cook electrically and install an approved electric water heater, you can enjoy carefree "off-peak" electric water heating at all-time low cost. Besides, you can save 50% or more on the cost of all other electricity used during "off-peak" hours. Savings like this are substantial... well worth while. Ask for the facts!

Worcester County Electric Co.

Part of New England Electric System

Tu gali būti "Aukštoji Gaida" Kieno nors būtų

Telefonuok savo draugui, Kurs yra toli

Tai protinga ir taip pigu Ypač po 6 vakare ir sekmadienį

ŠAUK LONG DISTANCE

NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH CO.

Truly Fine Shoes - There's No Need to Pay More

A TREMENDOUS SELECTION

ALL J. BAKER SHOES ARE **GUARANTEED BETTER QUALITY SHOES!**

Nationally Advertised

Pollyanna

CHILDREN'S **BACK-TO-SCHOOL SHOES**

A PERFECT FIT FOR EVERY CHILD STRAPS and OXFORDS IN ALL SIZES 8½ TO 3!

SAVE \$2.00 On Every Pair

All Colors **4.95** All Widths

Commended by Parents' Magazine! All these important features — found only in such High Quality Shoes —

- ORTHOPEDIC HEEL • CUPPED NARROW HEEL SEAT • "STRAIGHT-TREAD" LASTS • STURDY STEEL SHANK
- SMOOTH LEATHER INNER SOLES • STRONG BUT FLEXIBLE OUTERSOLES

J. BAKER'S Factory Shoe Outlet

FREE and EASY PARKING at Both Locations

Worcester Outlet: 60 FOSTER STREET Open Wed. and Fri. Nights 'til 9:00

Sturbridge Outlet: 200 BOSTON TURNPIKE Open Every Day—Open Every Night

GRAFTON HILL PACKAGE STORE

Free - Daily - Delivery BEER - WINES - LIQUORS 236 GRAFTON STREET TEL. 7-1264

Visit GANNON'S BAKERY

352 GRAFTON STREET and 1010 MAIN STREET

WATCHES JEWELER

JOHN BIELAWSKI

Watchmaker and Jeweler Expert in Foreign and American Watches DIAL 7-5477

167 MILLBURY STREET - Worcester 4, Mass.

CENTRAL KITCHEN

332 MAIN STREET - Worcester 8, Mass.

Kasdien priešpiečiai 11:00 - 3:00 val. Pietūs 5:00 - 7:00 išskiriant šeštadieniais TEL. 3-1177

MARTIN'S RESTAURANT

MARTINAS BANKIETA, Sav. Ilgus Metus Patyręs Visokių Valgių, ypač Lietuviškų Gaminimų Čia rasite labai skaniai pagamintų valgių Pasirinksite pagal savo skonį — už žemą kainą — MANDAGUS PATARNAVIMAS ! —

2 SIGEL STREET (kampus Harding St.)

Worcester, Mass.

GREENWOOD DAIRY

366 GREENWOOD STREET — MILLBURY

TEL. 3-5710 Fresh From Our Modern Dairy You'll Never Change If You Use Greenwood Dairy Products